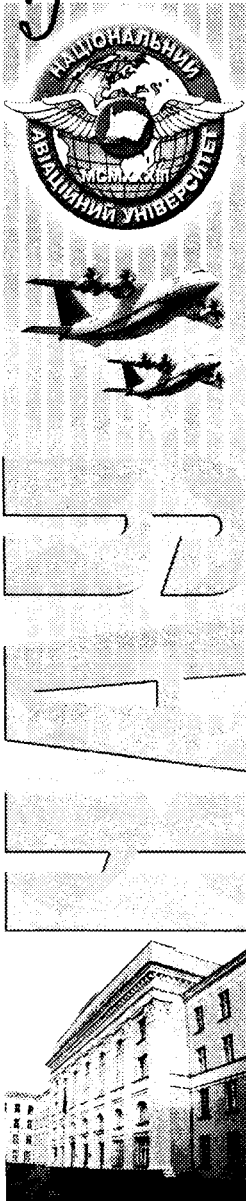

P335161

VIVERE!
VINCERE!
CREARE!

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Всеукраїнська екологічна ліга

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
Всеукраїнської
науково-практичної конференції
молодих учених та студентів
«Екологічна безпека держави»

19–21 квітня 2011 року

Київ 2011

Жадан С.О., Біленька Ю.С., Салюк А.І.
Національний університет харчових технологій, Київ

ПТАХОФАБРИКИ ЯК ДЖЕРЕЛО ПРОБЛЕМ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Птахівництво – важлива галузь агропромислового комплексу, яка перебуває в стадії потужного піднесення у більшості країн світу. Нині вона є одним із головних виробників відносно дешевих і біологічно повноцінних продуктів харчування для людини.

Виробництво м'яса птиці, за даними ФАО, за останні сорок років збільшилося з 11,7 до 71,7 млн. т, або більше, ніж у шість разів. При цьому доля птиці в загальному виробництві м'яса зросла з 14 до 29 %. Експерти ФАО передбачають подальше зростання виробництва м'яса птиці. За їх прогнозами в 2015 році воно досягне 94-95 млн. т. В Україні також існує тенденція до збільшення поголів'я і відповідно обсягів виробництва продуктів птахівництва.

Зі збільшенням обсягів виробництва збільшується кількість відходів птахофабрик. Ними є загибла та відбракована ветеринарними службами птиця, технічні відходи переробки (нехарчова кров, частина тушок, обрізки, окремі органи, забраковані ветеринарно-санітарним наглядом, ембріони, вміст шлунків, кістки тощо), стічні води. Проте головною екологічною проблемою птахофабрик є послід.

Водночас виробниче птахівництво супроводжується значними викидами шкідливих речовин у навколишнє середовище. Особливо гострі проблеми щодо охорони навколишнього середовища виникають в курортних та рекреаційних зонах. У районах птахівничих підприємств у повітряному середовищі виявляють: аміак, сірководень, меркаптани, кислоти, спирти, пил, масивні бактеріальні забруднення, неприсмні специфічні запахи.

Непідготовлений до використання послід містить яйця й личинки гельмінтів, патогенну мікрофлору, життєздатне насіння бур'янистих рослин. Можлива наявність в ньому збудників інвазійних і інфекційних хвороб. Загальне мікробне число свіжого посліду коливається в межах $4,1 - 11,3 \cdot 10^7$ КУО / г, колі-титр складає 10^{-5} , а титр стафілакока 10^{-3} .

Курячий послід офіційно визнано хімічним та бактеріологічним токсичним компонентом третього класу небезпечності.

Всі види доведення посліду до форми, (сушіння, компостування, вермикюльтура, біоферментація та ін.), придатної для утилізації як добрива чи кормів, досить енергомісткі. Але при правильних технологіях на сучасному міжнародному ринку за нашими розрахунками вони є рентабельними.

На нашу думку, найбільш доцільною, економічно вигідною, що має ряд переваг над іншими способами переробки є біотрансформація пташиного посліду шляхом метанового бродіння.